

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stanley Stener Nielsen
Sagsnr.: 2016-731-0075
Dok.: 2196629

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af straffeloven og våbenloven

(Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben m.v. og ændring af forbuddet mod transport af våben m.v. mellem visse andre lande end Danmark)

I. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 16. december 2016 til den 13. januar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Amnesty International, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Våbenhandlere, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning – Danish Aviation Association, Erhvervsstyrelsen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Friluftsrådet, Fængselsforbundet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Maersk Group, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Rederiforeningen af 2010, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, samtlige byretter, Scandinavian Airlines, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatrådet, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Den Danske Dommerforening, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Domstolsstyrelsen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning – Danish Aviation Association, Erhvervsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Rederiforeningen af 2010, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

II. Høringssvarene

1. Generelt

Advokatrådet, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Erhvervsflyvningens Sammenslutning – Danish Aviation Association, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Justitsministeriets Skydebaneinspektør, KL, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Sø- og Handelsretten har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2. Skærpelse af straffen for ulovlig våbenbesiddelse mv. under særligt skærpende omstændigheder

2.1. Generelt om lovforslaget

Hjælp Voldsofre ser lovforslaget som endnu et tiltag i retning af at mindske utrygheden og forebygge alvorlige personforbrydelser, og i det lys kan foreningen tilslutte sig lovforslaget.

Dansk Land- og Strandjagt finder, at ulovlig besiddelse af skydevåben udfordrer samfundets grundlæggende værdier og skaber en trussel mod det normale samfundsliv. Den foreslåede minimumsstraf i straffelovens § 192 a, stk. 1, bør derfor være højere end 2 år, og der bør samtidig ikke være mulighed for prøveløsladelse for personer, som bliver dømt efter bestemmelsen.

Nordisk Våbenforum bifalder en skærpet indsats over for rocker- og bandemiljøet, da antallet af skudepisoder med ulovlige våben forekommer at være steget betragteligt de senere år. Nordisk Våbenforum advarer dog mod at hæve minimumsstraffen for besiddelse, idet en række (ellers) lovlydige borgere risikerer at blive ramt af lovændringen, særligt efter at våbenloven pr. 1. juni 2012 også omfatter luftvåben med et kaliber over 4,5 mm, som tidligere blev solgt i stor stil bl.a. fra byggemarkeder, og som derfor fortsat kan henligge i landets sommerhuse og udhuse. Nordisk Våbenforum foreslår, at man i stedet for at ændre straffen for besiddelse skærper straffen markant for at anvende skydevåben mod andre mennesker.

Danmarks Våbenhandlerforening og **Dansk Militaria Forening** anfører med forskellige formuleringer, at jægere, sportsskytter og våbensamleres eventuelle procedurefejl, misforståelser, udløbne tilladelser eller forglemmelser ikke bør udgøre en overtrædelse af straffelovens § 192 a.

Domstolsstyrelsen anfører, at lovforslaget vil betyde merudgifter på i alt 2,3-3,1 mio. kr. som følge af, at flere retssager fremover vil skulle behandles som nævningsager i stedet for domsmandssager.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 1 har lovforslaget til formål at gennemføre den forhøjelse af minimumsstraffen fra 1 års fængsel til 2 års fængsel for ulovlig besiddelse af skydevåben mv. under særligt skærpende omstændigheder, som blev aftalt i forbindelse med fi-

nansloven for 2017, og som er indeholdt i regeringsgrundlaget. Det forudsættes i den forbindelse, at straffniveauet for sådanne overtrædelser forhøjes med omkring 1 års fængsel i forhold til den straf, der hidtil har været fastsat af domstolene. Samtidig foreslås strafferammen hævet fra 6 års fængsel til 8 års fængsel med henblik på at sikre, at der fortsat vil være et væsentligt råderum for strafudmålingen i forhold til særligt grove overtrædelser af straffelovens § 192 a, stk. 1.

Lovforslaget har således alene til formål at skærpe straffen i sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, om ulovlig besiddelse af skydevåben mv. under særligt skærpende omstændigheder. Derimod ændrer lovforslaget ikke på anvendelsesområdet for straffelovens § 192 a, stk. 1.

Det indebærer bl.a., at personer uden kriminel baggrund i øvrigt, der har våbentilladelse eller jagttegn, og blot har glemt at forny våbentilladelsen eller jagttegnet inden for de relevante frister, ikke vil skulle henføres under bestemmelsen i straffelovens § 192 a, stk. 1. Sådanne overtrædelser vil i givet fald være omfattet af våbenlovens § 10, stk. 1, som hidtil.

For så vidt angår Nordisk Våbenforums indvending mod at hæve den eksisterende minimumsstraf for besiddelse af visse luftvåben under særligt skærpende omstændigheder, bemærkes det, at baggrunden for, at luft- og fjedervåben med en kaliber over 4,5 mm blev omfattet af våbenlovens kontrolordning ved en ændring af våbenbekendtgørelsen i 2012 er, at udviklingen inden for fremstilling af våben har medført, at der er luftvåben på markedet, der er lige så farlige som andre skydevåben. Kalibergrænsen på 4,5 mm er fastsat i samarbejde med Rigspolitiet og baserer sig på Rigspolitiets faglige vurdering af, hvilke luft- og fjedervåben der er lige så kraftige som andre skydevåben og derfor efter Rigspolitiets samlede vurdering bør omfattes af våbenlovens kontrolordning.

Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med ikrafttrædelsen af våbenbekendtgørelsen den 1. juni 2012 blev iværksat en overgangsordning, således at personer, der ved bekendtgørelsens ikrafttrædelse var i besiddelse af luft- og fjedervåben med større kaliber end 4,5 mm, fortsat kunne besidde disse genstande. Besiddelsen skulle blot anmeldes til politiet senest 1 år efter ændringsbekendtgørelsens ikrafttrædelse.

Herudover bemærkes det, at straffelovens § 192 a alene omfatter tilfælde, hvor våbenlovsovertrædelsen er begået under særligt skærpende omstændigheder. Det vil eksempelvis ikke være tilfældet, hvor personer uden kri-

minel baggrund i øvrigt, som lovligt har erhvervet sig et luft- eller fjeder-våben med større kaliber end 4,5 mm, igennem en årrække i strid med våbenlovgivningen har haft våbnet liggende ubenyttet (måske glemt) i sommerhuset, udhuse mv. En sådan overtrædelse vil i givet fald være omfattet af våbenlovens § 10, stk. 1, hvis der ikke er sket anmeldelse til politiet senest 1 år efter ændringsbekendtgørelsens ikrafttrædelse.

Det bemærkes desuden, at regeringens bandepakke indeholder et forslag om at etablere en tidsbegrænset landsdækkende frit lejde-aktion for aflevering af våben. Aktionen, som forudsættes at have en måneds varighed, kan iværksættes forud for ikrafttrædelsen af den kommende strafskærpelse af straffelovens § 192 og vil omfatte alle former for ulovlige våben og våben-dele, herunder knive, skydevåben og håndgranater, herunder også luft- og fjedervåben omfattet af våbenlovens kontrolordning.

Navnlig for så vidt angår forslaget fra Nordisk Våbenforum om at forhøje straffen for anvendelse af skydevåben mod andre mennesker bemærkes det, at regeringens bandepakke, "Bander bag tremmer", som blev fremsat den 28. januar 2017, indeholder et forslag om, at der indsættes en helt ny bestemmelse i straffeloven, som vil betyde, at straffen for lovovertrædelser, hvor der er anvendt skydevåben mv. i det offentlige rum, kan forhøjes indtil det halve.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3, har lovforslaget økonomiske konsekvenser for kriminalforsorgen og domstolene. Der er i finanslovsaftalen for 2017 afsat 19 mio. kr. i 2017 og 28 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til at skærpe straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a.

2.2. Om minimumsstraffe

Den Danske Dommerforening anfører, at det er et politisk spørgsmål, om straffen for besiddelse af skydevåben skal skærpes yderligere, men at vejen hertil ikke er yderligere brug af minimumsstraffe. Det anføres, at straffastsættelsen altid bør være konkret, og at straffen i det enkelte tilfælde skal fastsættes af domstolene. Af hensyn til ensartethed i retsanvendelsen skal der blandt andet lægges vægt på lovovertrædelsens grovhed og på oplysninger om gerningsmanden. Det anføres endvidere, at minimumsstraf udelukker et sådan skøn i enkelttilfældene, og at risikoen for utilsigtede resultater derfor er overhængende. Det bemærkes, at den ønskede strafskærpelse i stedet kan opnås ved at hæve strafferammen i bestemmelsen og

gennem bemærkningerne til lovforslaget angive de ønskede straffniveauer.

Vestre Landsret og **Østre Landsret** finder ikke at burde udtale sig om den ønskede straffskærpelse, men bemærker, at Straffelovrådet i betænkning nr. 1424/2002 og betænkning nr. 1531/2012 generelt har udtalt sig imod anvendelsen af minimumsstraf. Landsretterne vil på den baggrund fortsat fraråde brug af minimumsstraf i straffelovens § 192 a. Den ønskede straffskærpelse kan opnås på en mere hensigtsmæssig måde ved alene at angive de ønskede straffniveauer i bemærkninger til lovforslaget.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at fastsættelse af straf altid bør bero på domstolenes konkrete vurdering og anfører, at det er betænkeligt, når lovgivningsmagten ønsker at fastsætte minimumsstraf eller lave meget præcise anvisninger for strafpositioner i bemærkningerne til lovforslaget.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2 har Rigspolitiet opgjort, at der i 2016 har været otte voldelige konflikter i rocker- og bandemiljøet, og at der fortsat er stor risiko for voldelige hændelser i visse områder af landet. Rigspolitiet har samtidig vurderet, at der i 2016 har været 54 skudepisoder i det offentlige rum, som vurderes at relatere sig til rocker- og bandemiljøet. Skudepisoderne har fundet sted flere steder i landet, og alene i hovedstadsområdet har der i den nævnte periode været over 25 skudepisoder. Rigspolitiet har i perioden registreret tre døde og 36 sårede i relation til skudafgivelse mv. i rocker- og bandemiljøet. Disse skudepisoder er også gået ud over helt tilfældige almindelige borgere, som er blevet såret af skud. Endvidere har der i 2016 også været anvendt skydevåben mod fængsels- og politibetjente, hvor en er blevet dræbt og flere alvorligt såret af skuddene.

Det er endvidere anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2, at regeringen på denne dybt alvorlige baggrund har det som en meget høj prioritet at få skydevåben mv. væk fra gaderne i Danmark. Straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben mv. skal derfor være markant.

Som ovenfor anført gælder der i dag en minimumsstraf på 1 års fængsel for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, om ulovlig besiddelse af skydevåben mv. under særligt skærpende omstændigheder. Med lovforslaget lægges der bl.a. op til at forhøje den allerede gældende minimumsstraf for ulovlig besiddelse af skydevåben mv. under særligt skærpende omstændigheder fra 1 års fængsel til 2 års fængsel.

Justitsministeriet er i den forbindelse opmærksom på de betænkeligheder ved minimumsstraf, som Straffelovrådet har givet udtryk for navnlig i betænkning nr. 1531/2012 om strafudmåling – samspillet mellem lovgiver og domstole. Ministeriet er samtidig opmærksom på det, som Den Danske Dommerforening samt Østre og Vestre Landsret har anført i forlængelse heraf.

Det bemærkes i den forbindelse, at lovforslaget bygger videre på en eksisterende straffordning med anvendelse af minimumsstraf. Hertil kommer, at der som anført er fundet grundlag for at forhøje minimumsstraffen fra 1 års fængsel til 2 års fængsel i lyset af navnlig de mange voldelige konflikter i rocker- og bandemiljøet i 2016, som bl.a. resulterede i 54 skudepisoder i det offentlige rum.

3. Ændring af det gældende forbud i medfør af våbenlovgivningen mod transport af våben mv. mellem visse andre lande end Danmark

3.1. Om bestemmelsens anvendelsesområde

Danmarks Våbenhandlerforening anfører, at bestemmelsen ikke skal finde anvendelse, hvis transporten sker i umiddelbar forlængelse af indførsel til Danmark, ligesom importøren eller eksportøren ikke skal kunne holdes til ansvar for transportørens valg af transitland.

Våbenlovens § 7 a, herunder den foreslåede ændring, finder kun anvendelse på transport mellem andre lande end Danmark. Udførsel fra Danmark samt transport, som finder sted i umiddelbar forlængelse af udførsel fra Danmark, er således ikke omfattet af bestemmelsen. Der vil endvidere ikke kunne ske transport mellem andre lande end Danmark i umiddelbar forlængelse af indførsel til Danmark, idet dette forudsætter (ny) udførsel fra Danmark.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1 omfatter begrebet transport såvel indgåelse af og instruktion om indgåelse af en aftale om transport som udførelse af og instruktion om udførelse af transport. Dermed er både den, som iværksætter en våbentransport, typisk et transportfirma, og den, der udfører den faktiske transport – eksempelvis skibsføreren, piloten eller chaufføren – omfattet af bestemmelsen.

3.2. Om dispensationsprocessen

Danmarks Rederiforening og **Danmarks Skibsmæglerforening** anfører, at der alene skal indføres dobbeltrettede våbenembargoer, hvis dette følger af Danmarks internationale forpligtelser. Det er vigtigt, at der under ganske særlige omstændigheder kan meddeles dispensation fra forbuddet, og der bør lægges op til, at der udfærdiges to lanelister, dvs. én liste over lande, som det er forbudt at transportere våben mv. til og en liste over lande, som det er forbudt at transportere våben mv. fra. Den administrative sagsbehandling i Justitsministeriet forløber ikke altid tilfredsstillende, og der vil være et øget behov for en velfungerende dispensationsproces. Endvidere opfordres til, at Justitsministeriet udarbejder en vejledning for dispensationsprocessen.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3 er det forudsat, at justitsministeren efter forhandling med udenrigsministeren kan fastsætte bestemmelser om forbud mod transport af våben mv. fra en række nærmere angivne lande, når Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette. Det forudsættes, at alle lande, som er omfattet af en international våbenembargo, skal være omfattet af forbuddet mod transport af våben mv. fra det pågældende land, uanset om der er tale om retlig eller politisk forpligtende embargoer i de tilfælde, hvor embargoen indeholder et udtrykkeligt forbud mod transport i sådanne tilfælde. For så vidt angår de ikke retlig bindende embargoer, vil der helt undtagelsesvist kunne forekomme tilfælde, hvor det bør overvejes nærmere, om forbuddet ikke skal implementeres i dansk ret. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis Danmark og eventuelt andre nærtstående lande har været imod den pågældende (ikke bindende) embargo.

Forbudslandene angives i en bekendtgørelse, som revideres løbende i takt med ophævelser og vedtagelser af internationale våbenembargoer mv. Justitsministeriet er i den forbindelse opmærksom på, at våbenembargoer ikke i alle tilfælde er dobbeltrettede, hvorfor der vil være behov for særskilte lister for henholdsvis omfattede modtagerlande og omfattede afsenderlande.

Justitsministeriet tilstræber, at dispensationsprocessen er så smidig som mulig, og er opmærksom på, at det er vigtigt for rederierne, at sagsbehandlingstiden er så kort som mulig. Justitsministeriet indgår gerne i en dialog med Rederiforeningen herom, hvis behovet opstår, så danske virksomheder ikke udsættes for unødigt forsinkelse i forbindelse med processen.

III. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til lovudkastet indeholder lovforslaget visse ændringer af lovteknisk og korrekturmæssig karakter.